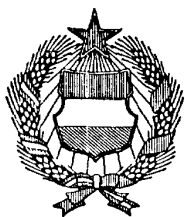

(19) HU

MAGYAR
NÉPKÖZTÁRSASÁG

ORSZÁGOS
TALÁLMÁNYI
HIVATAL

SZABADALMI LEÍRÁS

A

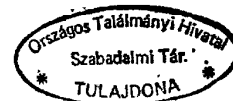
A bejelentés napja: (22) 84. 11. 01.

(21) 4047/84

(11) 190 332

Nemzetközi
osztályjelzet:
(51) NSZO₄
A 47 G 1/10

Megjelent: (45) 1988. VII. 29.

(72) (73)

POGÁNY Judit, iparművész, Budapest

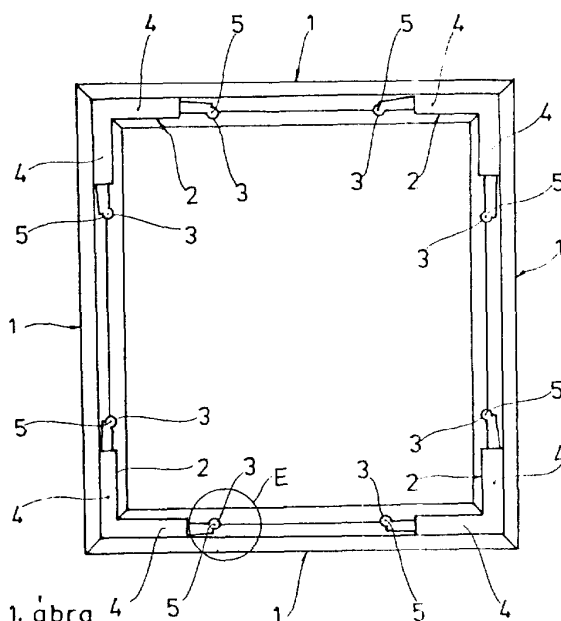
(54)

KERET, KÜLÖNÖSEN KÉPKERET

(57) KIVONAT

A találmány keretre, különösen képkeretre vonatkozik. A négy profilos keresztmetszetű, merev lineáris keretelem oldható egymáshoz csatlakoztatására a négy saroktartományban egy-egy egymásra merőleges szárral (4) rendelkező sarokmerevítő- és kapcsolóelem (2) szolgál. Ezek szárainak (4) rögzítőtagjai (4a) ugyancsak merevek, az azokhoz tartozó kapcsolótagok (4b) viszont rugalmasan deformálhatóak, és végükön kapcsolóbütyökkel (5) vannak ellátva. A kapcsolóbütyök (5) a keretelemek (1) egy pofalemezének (12) egyoldalt nyitott

fészkeibe (3) illeszthetők, és e helyzetükben meggátolják a keret szétesését. A keret szétszedésekor a bütyköket (5) a fészkekből (3) kiemelve – azaz, a kapcsolótagokat (4b) a saját síkjukból arra keresztirányban kihajlítva – a keretelemek (1) a sarokmerevítő- és kapcsolóelemekről (2) lehúzhatók. Közben a sarokmerevítő- és kapcsolóelem (1) rögzítőtagjai (4a) – amelyek profilos keresztmetszeti alakja olyan, hogy a keretelemek (1) profiljába illeszkedik – a keretelemben (1) megvezetve csúszik végig.

előnyös kiviteli példáját és néhány szerkezeti részle-
tet tartalmazza. A rajzokon

az 1. ábrán a teljes keret hátulnézetben látható;
a 2. ábrán a keret egyik sarka a rögzítést megelő-
ző helyzetben, nézetben látható, nagyobb méret-
arányban;

a 3. ábrán a 2. ábra szerinti keretsarkot a rögzítés
utáni állapotban tüntettük fel;

a 4. ábra az egyik lineáris keretelem csatlakozó
végreszének az oldalnézete;

az 5. ábra a 4. ábrán feltüntetett A nyíl irányú
nézet;

a 6. ábra a 4. ábrán feltüntetett B irányú nézet;
a 7. ábra egy sarokmerevítő- és kapcsolóelem
nagyobb méretarányú nézete, a képkeret hátoldala
felől tekintve;

a 8. ábra a 7. ábrán bejelölt $C-C$ vonal mentén
vett metszet;

a 9. ábra a 7. ábra szerinti sarokmerevítő- és
kapcsolóelem elülső oldalának a nézete;

10. ábrán az 1. ábrán bejelölt E részlet nagyobb
méretarányban látható.

Az 1. ábrán látható derékszögű négyszög alakú
képkeretnek négy lineáris 1 keretelem, és ugyan-
csak négy 2 sarokmerevítő- és kapcsolóeleme van.
Az 1 keretelemek látható felületeiken eloxált alumí-
niumból, a 2 sarokmerevítő- és kapcsolóelemek
pedig rugalmasan deformálható műanyagból ké-
szülnek. Az 1 keretelemekben félkör területét meg-
haladó nagyságú körszelet alakú 3 fészkek vannak,
rögzítési helyzetben ezekbe illeszkednek a 2 sarok-
merevítő- és kapcsolóelemek egymásra merőleges 4
szárainak a végén levő, ugyanilyen alakú 5 kapcsol-
óbütykök.

Ahhoz, hogy a lineáris 1 keretelemek és a 2 sa-
rokmerevítő- és kapcsolóprofilok egymáshoz csat-
lakoztathatóak legyenek, speciális profillal – ke-
resztmetszeti alakkal – kell rendelkezniük, ami egy-
másban való elcsúsztathatóságukat és összekapcsol-
ódásukat, valamint a képet tartalmazó lapnak –
képlapnak – a befogását egyaránt biztosítja. Az 1
keretelemet a 4–6. ábrákon nagyobb méretarány-
ban részletesen mutatja be. Az 1 keretelem végei a
mindenkori szomszédos 1 keretelemhez való csatla-
kozáshoz 6 ferde levágással rendelkeznek: az α szög
értéke (4. ábra) 45° . A 6 levágás felületét az 5. és 6.
ábrán sraffozással emeltük ki. Az 1 keretelemnek 7
talplemeze van, amelyből kétoldalt egyirányban a
7 talplemezre merőleges, m_1 magasságú 8a, 8b pe-
rembordák nyúlnak ki. A profil 7 talplemezére me-
rőleges, pontvonallal jelölt X középsíkjától oldalt
– az 5. ábrán balra – e 7 talplemezből 9 gerinclemez
is kinyúlik, amely a 8a, 8b perembordákkal párhuz-
amos. A 9 gerinclemez m_2 magassága nagyobb,
mint a 8 perembordák m_1 magassága. Az X közép-
síknak a 9 gerinclemezzel ellentétes oldalán, a kö-
zépsíktól ugyanolyan $\frac{d}{2}$ oldaltávolságban, ahogy a
gerinclemez húzódik (5. és 6. ábra), a 7 talplemez-
ből arra merőlegesen, és a 8a, 8b perembordákkal
párhuzamosan közbenső 10 talpborda nyúlik ki,
amelynek m_3 magassága kisebb, mint a 8a, 8b pe-
rembordák m_2 magassága. A közbenső 10 talpbor-
dával egyvonalban egy 11 rés, e felett pedig a 12
pofalemez húzódik, amely a 9 gerinclemez felső

végétől kiinduló 13 fedéltől nyúlik a 7 talplemez
felé. A 10 talpborda és a 12 pofalemez együttesen
egy egészében 22 hivatkozási számmal jelölt falnak
tekinthető, amelyben hosszirányban a 7 talplemez
belső felülete felett m_3 távközzel kezdődően m_4
magasságú 11 rés húzódik végig. A leírt keresztmet-
szeti felépítésből következően a profil X geometriai
középsíkjaiban egy hosszirányú 14 csatorna alakul
ki, amely d szélességű, m magasságú és az egyik
oldalon a 9 gerinclemez, a másik oldalon a 10 fal,
alul a 7 talplemez egy része, felül pedig a 13 fedél
határolja. Az 1. ábrán is látható, félkör alakú 3
fészkek k_1 középpontja a 12 pofalemez alsó peremé-
re nyílóan, e pofalemezben van az 1 keretelem vége-
től H távolságban (1. ábra) kimunkálva. A 7–9.
ábrákon az egészében 2 hivatkozási számmal jelölt
sarokmerevítő- és kapcsolóelem látható részlete-
sen, nagyobb méretarányban; a β szög derékszög.
Mindket 4 szárnak van egy-egy, a saroktartomány-
tól kiinduló vastagabb, erősebb és szélesebb 4a
merevítőtagja, valamint egy-egy vékonyabb, gyen-
gebb és keskenyebb kapcsolótagjai, amely utóbbi-
ak végén a már említett, félkör területét meghaladó
nagyságú körszelet alakú 5 kapcsolóbütykök van-
nak. Ez utóbbiak k_2 középpontjának a β derék-
szögnél levő külső sarokpontoktól mért H távolsá-
ga azonos a 4. ábrán bejelölt H mérettel. A 8. ábrán
egyébként a 4a merevítőtagok teljes vastagságát v_1 ,
a 4b kapcsolótagok vastagságát pedig v_2 hivatkozá-
si betűvel jelöltük; a v_2 értéke úgy van megválaszt-
va, hogy a célszerűen műanyagból készült 4b ka-
psolótag szélesebb – a 7. és 9. ábrán láthatóan f
szélességű – lapjaira merőlegesen kézzel könnyen
elhajlítható legyen.

A 4a merevítőtagok külső homloklapjaiban 15
külső hornyok futnak végig, és e hornyok 15 fenék-
lapjai a 4b kapcsolótagok külső élével esnek egybe
(lásd a 7. ábrát.). A 4b merevítőtagok belső kes-
keny oldallapjaiban a 16 belső hornyok vannak
kiképezve; ezek 16a fenéklapjai a 4b kapcsolótagok
külső élével esnek egybe. Amint a 8. ábrán látható,
a 16 belső hornyokat határoló egyik 17 pofafalrész
 l_1 hosszúsága nagyobb, mint a másik 18 pofafalrész
 l_2 hosszúsága, vagyis az előbbi e értékkel nagyobb,
mint az utóbbi (7. és 8. ábra). A 17 pofafal d'
szélessége lényegében akkora, mint az 5. és 6. ábrán
látható 14 csatorna d szélessége, illetve annál vala-
mivel kisebb, a 17 pofafal teljes m' magassága (7–9.
ábrák) pedig a 14 csatorna m magasságával ugyan-
csak lényegében azonos, vagy annál kisebb, úgy-
hogy a 17 pofafal a 14 csatornába kézzel betolható
és onnan kihúzható. E műveletek során az 1 keret-
elemek 10 talpbordái a 15 külső hornyokban, 12
pofalemezei pedig a 16 belső hornyokban csúsznak
végig, míg a 15 és 16 hornyokat határoló 17 és 18
pofalemezeket összekötő 24 borda (8. ábra) az 1
keretelemek 14 csatornáját (5. ábra) egyik oldalról
határoló 22 fal 11 részében helyezkedik el, és abban
tud akadálytalanul elcsúszni, mivel a 24 borda m'
magassága a 11 rés m_4 magasságával lényegében
azonos, vagy annál kisebb.

A fentiekben részletesen ismertetett lineáris, pro-
filos 1 keretelemek és 2 sarokmerevítő- és kapcsoló-
elem segítségével a keret összeállítása és szétsze-
-

relése a 2. és 3. ábrák szerint a következőképpen történik:

Két szomszédos egymáshoz csatlakoztatandó lineáris 1 keretelem 14 csatornájába (5. és 6. ábra) betoljuk egy 2 sarokmerevítő- és kapcsolóelem 17 pofalemezeit (8. ábra) az a nyilak irányában. E művelet során a hajlékony 4b kapcsolótagok az 5 kapcsolóbütykökkel együtt oldalra ki vannak hajlítva a saját síkjukból, és az 1 keretelemek 5. ábrán látható 12 pofalemezei a 14 rés felett felfekve csúsznak el az a nyilakkal ellentétes irányban, ahogy az 1 keretelemeket egymás felé toljuk. Amikor az 1 keretelemek 6 ferde végei (1. a 4. ábrát is) egymásra illeszkednek, vagyis egymáshoz viszonyított rendeltetésszerű helyzetüket elfoglalják, az 5 kapcsolóbütykök a 3 fészkekkel fedésbe kerülnek, és – mivel a 4b kapcsolótagok rugalmasan deformálható anyagúak – bepattannak a 3 fészkekbe. Ezzel létrejön a 3. ábra szerinti helyzet, vagyis egy sarkon két 1 keretelem egymáshoz van rögzítve, és a 4 száraz 4b merevítőtagjainak köszönhetően a saroktartomány merevítve van. Könnyen belátható, hogy a fenti művelet végrehajtásával a másik három sarokban ugyanúgy kapcsolhatók össze és merevíthetők a sarokelemek.

Ha a képkeretet szét kívánjuk szedni, azaz a 3. ábra szerinti helyzetükből a lineáris keretelemeket egymástól el akarjuk távolítani, az 1 sarokmerevítő- és kapcsolóelem 5 záróbütykeit a 3 fészkekből – a rajz síkjára merőlegesen kiemeljük, majd ilyen kiemelt helyzetükben tartva az 1 keretelemeket a b nyilak irányában kissé elhúzzuk. Ekkor az 5 záróbütykök már a 12 pofalemezre (1. a 4–6. ábrákat is) fekszenek fel, és a keretelemek továbbhúzódnak anélkül, hogy e művelet az 5 záróbütykök akadályozná, hiszen azok végigcsúsznak a 12 pofalemez külső felületén.

A képet tartalmazó kartonlap, vagy más anyagból készült lap a profilos 1 keretelemek 5. és 6. ábrákon 20 hivatkozási számmal jelölt és egyrészt a 9 gerinclemezzel, másrészt a külső 8b perembordával határolt hornyaiba illeszkedik, amelyek az 1 keretelemek fent leírtak szerinti keretté egyesítését követően körbenfutó, összefüggő hornyot alkotnak; a képlap kimozdulását a keretből az ugyancsak körbenfutó 8b külső perembordák gátolják meg. A képlapot az 5. ábrán szaggatott vonallal rajzoltuk be, és 21 hivatkozási számmal jelöltük. A 8b peremborda m_1 magassága úgy van megválasztva, hogy a 21 képlapot biztonságosan befogja, a 9 gerinclemez m_2 magasságát, a 11 rés m_4 szélességét, és a 10 talpborda m_3 magasságát pedig úgy kell méretezni, hogy egyrészt megfelelő megtámasztást biztosítson a 21 képlap részére, másrészt a 14 csatorna m magassága megfelelően az 1 sarokmerevítő- és kapcsolóelem 4 szárainak részét képező 4a merevítőtagok megfelelő geometriai méreteinek, amelyek viszont a 7–9. ábrákon láthatóak. A 12 pofalemez (5. ábra) m_5 magasságának megválasztásánál arra is figyelemmel kell lenni, hogy abban kell a 3 fészket (4. ábra) kiképezni. A 8a belső peremborda elsősorban a profil kellő merevségének a biztosításához járul hozzá.

A nagyobb méretarányú 10. ábrán jól látható, hogy a félkör területét meghaladó nagyságú kör-

szület alakú 3 fészek és az abba illeszkedő, ugyanilyen alakú 5 kapcsolóbütykök az a nyíl irányú húzással szemben tökéletesen biztonságos kapcsolatot eredményeznek, annak köszönhetően, hogy mind a fészek, mind a bütyök z távközzel (pl. 1 mm-rel) nagyobb, mint annak a körnek az r sugara, amelynek a körszület a részét képezi; így ugyanis a bütyök a fészkekből nem csúszhat ki, abból csak kiemelhető (kihajlítható). A fészek és bütyök peremeiknél egymáshoz illeszkednek, a rést közöttük csak a jobb érthetőség céljából ábrázoltuk. Magától értetődik, hogy a bütyök és fészek más, pl. fecskéfarok stb. alakú is lehet.

A találmány előnye, hogy rendkívül egyszerűen teszi lehetővé a képkeretek – gyakorlatilag tetszőleges számú – összeszerelését és szét szerelését, amellet mind a keretelemek, mind a kapcsolóelemek racionális technológiával, olcsón előállíthatók. Előnyös továbbá, hogy a különböző méretre előre levágott keretelemből szinte tetszőleges méretű képkeretek állíthatók össze, hiszen valamennyi keretelem – hosszúságától függetlenül – azonos módon van a végein kialakítva, így a kapcsolóelemek segítségével bármilyen méretben összeállíthatók.

A találmány természetesen nem korlátozódik a fentiekben részletezett kiviteli példára, hanem az igénypontok által definiált oltalmi körön belül sokféle módon megvalósítható.

Szabadalmi igénypontok

1. Keret, különösen képkeret, amelynek profilos keresztmetszetű lineáris keretelemei és azok oldhátó csatlakoztatására szolgáló kapcsolóelemek vannak, *azzal jellemezve*, hogy a kapcsolóelemeket olyan sarokmerevítő- és kapcsolóelemek (2) alkotják, amelyeknek egymáshoz mereven csatlakozó, egymásra merőleges szárai (4) vannak, amely száraznak (4) egy-egy, a sarokkal szomszédos – merevítő – szakasza a keretelemekben (1) illeszkedő, azokban hosszirányukban megvezetve elmozgatható keresztmetszeti alakkal rendelkezik, egy-egy további – kapcsoló – szakasza rugalmasan deformálható, a végén kapcsolóbütyökkel (5) van ellátva; és a lineáris elemekben a kapcsolóbütykök (5) befogadására alkalmasan kialakított fészkek (3) vannak kiképezve.

2. Az 1. igénypont szerinti keret, *azzal jellemezve*, hogy

– a lineáris keretelemeknek (1) a keret síkjára merőleges talplemeze (7); a keret belseje felé nyúló, hosszirányban húzódo perembordája (8b), valamint legalább a végei tartományában a talplemezre (7) merőleges, ugyancsak a keret belseje felé nyúló falakkal határolt és hosszirányban húzódo csatornája (14) van, amelynek az egyik oldalfalában (22) az alaplemeztől (7) távközzel (m_3) hosszirányú rés (11) húzódik, és a rést (11) felülről határoló pofalemeznek (12) a réssel szomszédos peremére kitorkoló fészkek (3) vannak a keretelemek (1) végpontjaitól befelé távközzel (H) kialakítva;

– a sarokmerevítő- és kapcsolóelemek (1) egymáshoz mereven csatlakozó, egymásra merőleges szárai (4) a saroktartománytól kiinduló merevítő-

taggal (4a), és ahhoz csatlakozó, rugalmasan deformálható anyagból készült, és a végén kapcsolóbütyökkel (5) ellátott kapcsolótaggal (4b) rendelkezőnek, amely kapcsolóbütykök (5) külső sarokponttól mért távolsága (H) azonos a lineáris keretelem (1) pofalemezében kialakított fészkeknek (3) a keretelem-végektől mért távolságával (H), és a kapcsolóbütykök (5) alakja a fészkek (3) alakjának megfelelően, a bütyköknek a fészkekbe illeszkedését lehetővé tevő módon van megválasztva; és hogy a rögzítőtagok (4a) külső és belső hosszanti peremében hornyok (15, 16) húzódnak, amelyek közül – a sarokmerevítő- és kapcsolóelemek (4) keretelemekhez (1) csatlakoztatott helyzetében – a külső hornyok (15) a szomszédos keretelemek (1) köz-
belső talpbordáira (10), a belső hornyok (16) pedig a közbelső talpbordákkal (10) egyvonalban levő pofalemezre (12) illeszkednek, mimellett a hornyokat (15, 16) egyik oldalról határoló egyik pofafal (17) a lineáris keretelemek (1) csatornája (14) illeszkedően és abban megvezethetően van kialakítva, a másik pofafal (18) pedig e csatornában (14) kívül, annak a rést (11) tartalmazó falán (22) kívül, a pofafalakat (17, 18) összekötő borda (24) pedig a részben (24) helyezkedik el.

3. A 2. igénypont szerinti keret, *azzal jellemezve*, hogy a lineáris keretelemeknek (1) két-két, azonos irányban húzódó perembordája (8a, 8b) van, amelyek előnyösen azonos magasságúak (m_1), és magasságuk (m_1) kisebb, mint a csatornát (14) egyik oldalról határoló gerinclemez (9) magassága (m_2), de nagyobb, mint a közbelső talpborda (10) magassága (m_3). (5. ábra)

4. A 2. vagy 3. igénypont szerinti keret, *azzal jellemezve*, hogy a csatorna (14) felül gerinclemez (9) és a rés (11) feletti pofalemez (12) összekötő fedéllel (13) van lezárva. (5. ábra)

5. A 2–4. igénypontok bármelyike szerinti keret, *azzal jellemezve*, hogy a csatorna (14) hosszanti geometriai középsíkja (X) egybeesik a talplemezre (7) merőleges hosszanti geometriai középsíkkal. (5. és 6. ábra)

6. Az 1–5. igénypontok bármelyike szerinti ke-

ret, *azzal jellemezve*, hogy a lineáris keretelemek (1) mindkét vége a keretelem hosszirányával 45° -os szöget (α) bezáró felületekben (6) végződik, és a szomszédos keretelemek (1) e felületek (6) mentén illeszkednek egymáshoz. (4. és 1–3. ábrák).

7. A 2–6. igénypontok bármelyike szerinti keret, *azzal jellemezve*, hogy a sarokmerevítő- és kapcsolóelemek (1) egyik pofafalának (17) a keretelemek (1) csatornájának (14) a pofalemez (12) által határolt szakaszába kerülő része hosszabb (l_1), mint az ugyanezen az oldalon levő másik pofafal (18)-rész hosszúsága (l_2). (8. ábra)

8. A 2–6. igénypontok bármelyike szerinti keret, *azzal jellemezve*, hogy a sarokmerevítő- és kapcsolótagok (1) egyazon fajta rugalmasan deformálható anyagból – például műanyagból, célszerűen fröccsöntéssel egy tagban készült – anyagból állnak, a merevítőtagok (4a) vastagsága (v_1) azonban meghaladja a lemezszerű, saját síkjukra merőleges irányban elhajlítható kapcsolótagok (4b) vastagságát (v_2). (8. ábra)

9. A 8. igénypont szerinti keret, *azzal jellemezve*, hogy a kapcsolótagok (4b) élei a merevítőtagokban (4a) kialakított hornyok (15, 16) fenéklapjaival (15a, 16a.) egyvonalban esnek. (7. ábra)

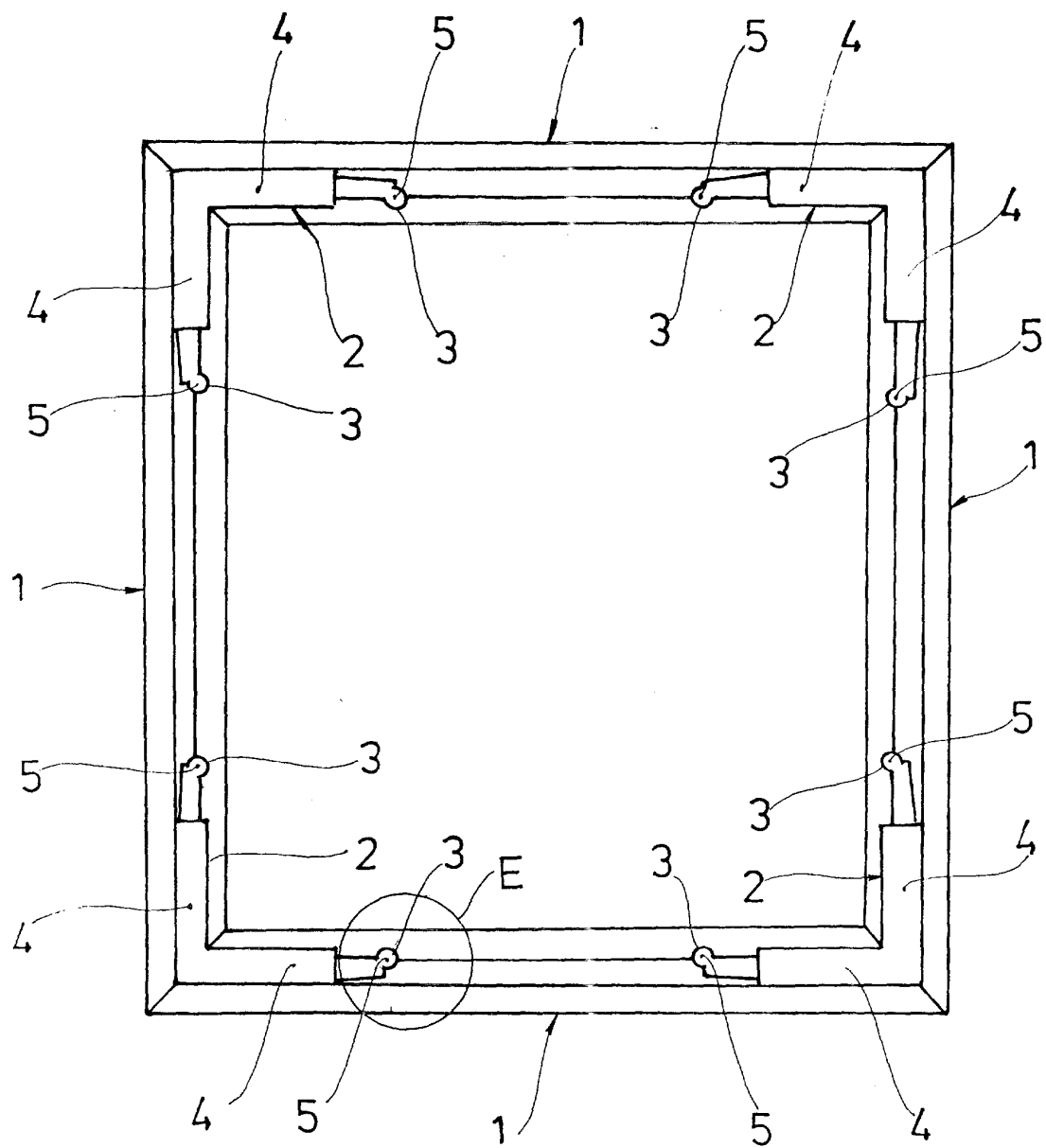
10. Az 1–9. igénypontok bármelyike szerinti keret, *azzal jellemezve*, hogy a fészkek (3) és a beléjük illeszkedő kapcsolóbütykök (5) félkör területét meghaladó nagyságú körselet alakúak. (1–4. és 7., 9., 10. ábrák).

11. Az 1–10. igénypontok bármelyike szerinti keret, *azzal jellemezve*, hogy a lineáris keretelemek (1) merev anyagból, például fémből, előnyösen legalább a látható felületein eloxált alumíniumból készülnek, és keresztmetszeti alakjuk teljes hosszúságukban azonos.

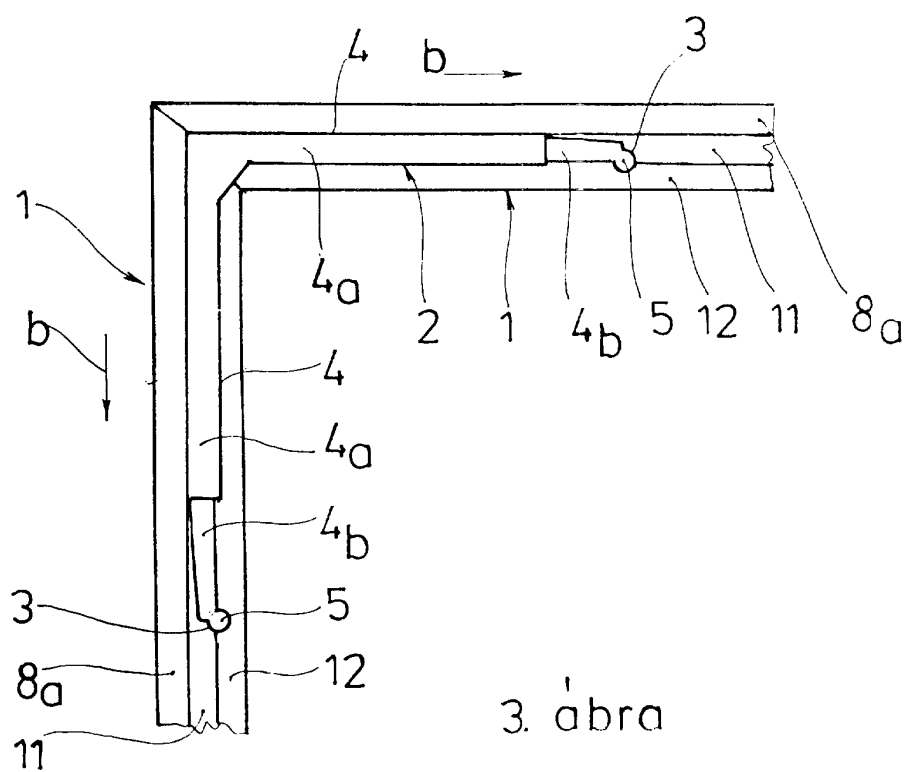
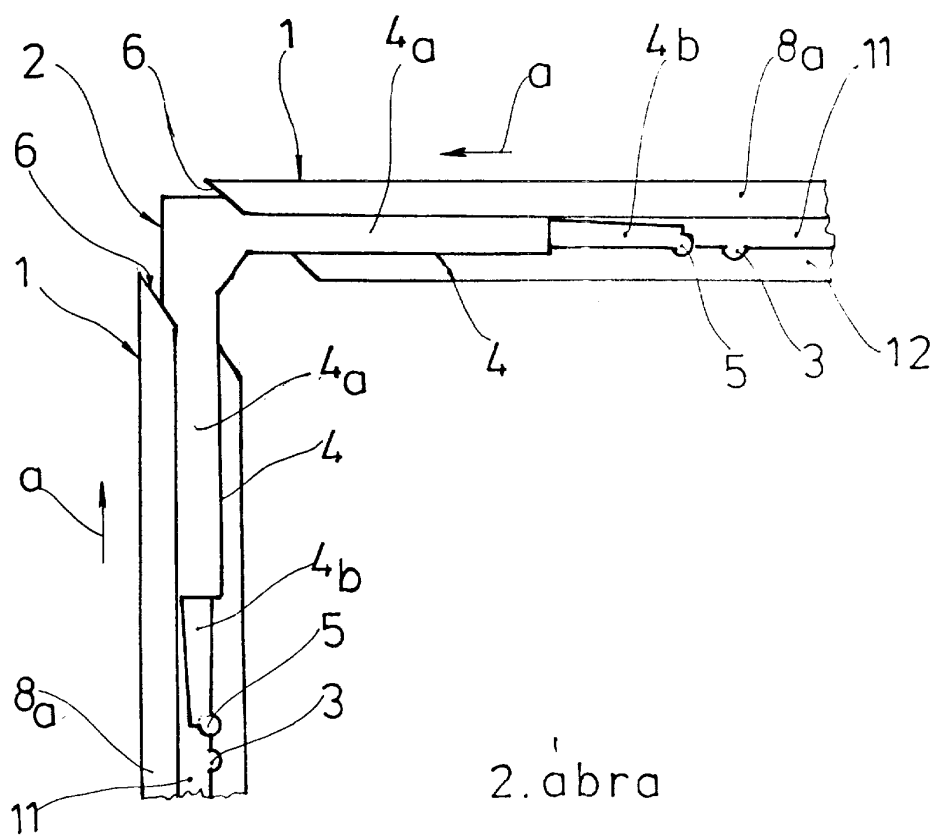
12. A 8–11. igénypontok bármelyike szerinti keret, *azzal jellemezve*, hogy a kapcsolóbütykök (5) vastagsága (v_2) azonos annak a lemezszerű kapcsolótagnak (4b) a vastagságával (v_2), amelynek a végén vannak kiképezve, valamint a keretelemek (1) pofalemezeinek (12) a vastagságával, amelyben a fészkek (3) vannak kialakítva. (5. és 8. ábra).

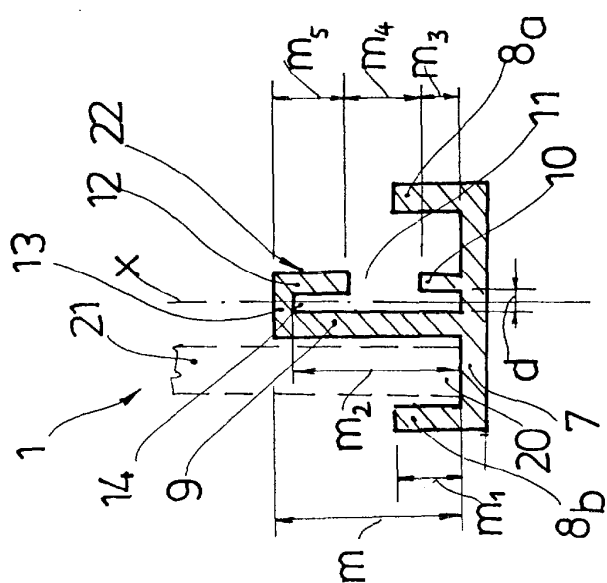
5 oldal rajz

Kiadja az Országos Találmányi Hivatal
A kiadásért felel: Himer Zoltán osztályvezető
Szedte a Nyomdaipari Fényszedő Üzem (878126/09)
88-1280 — Dabasi Nyomda, Budapest — Dabas
Felelős vezető: Bálint Csaba igazgató

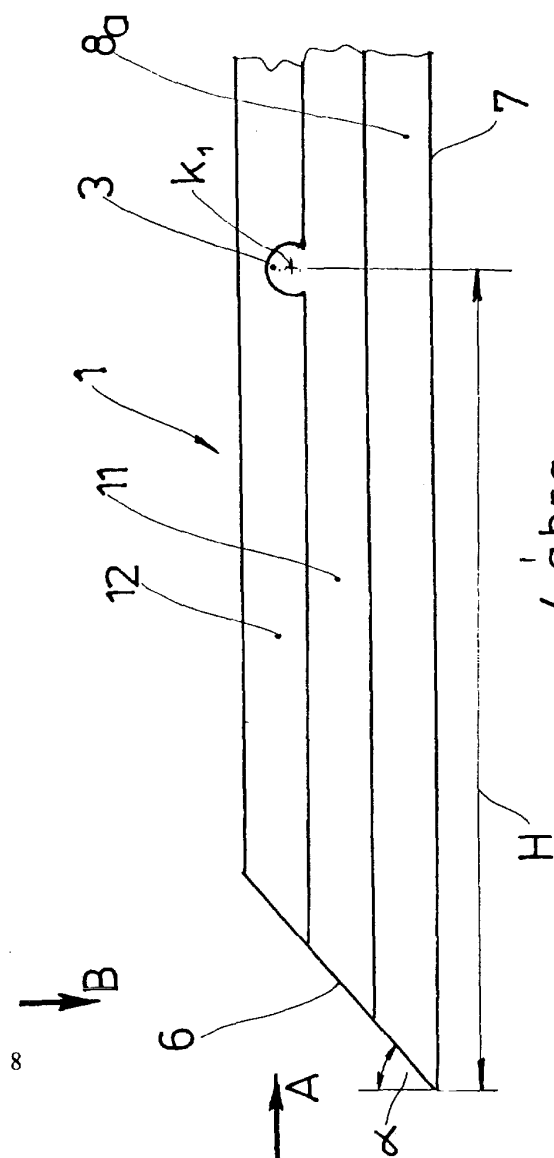

1. ábra

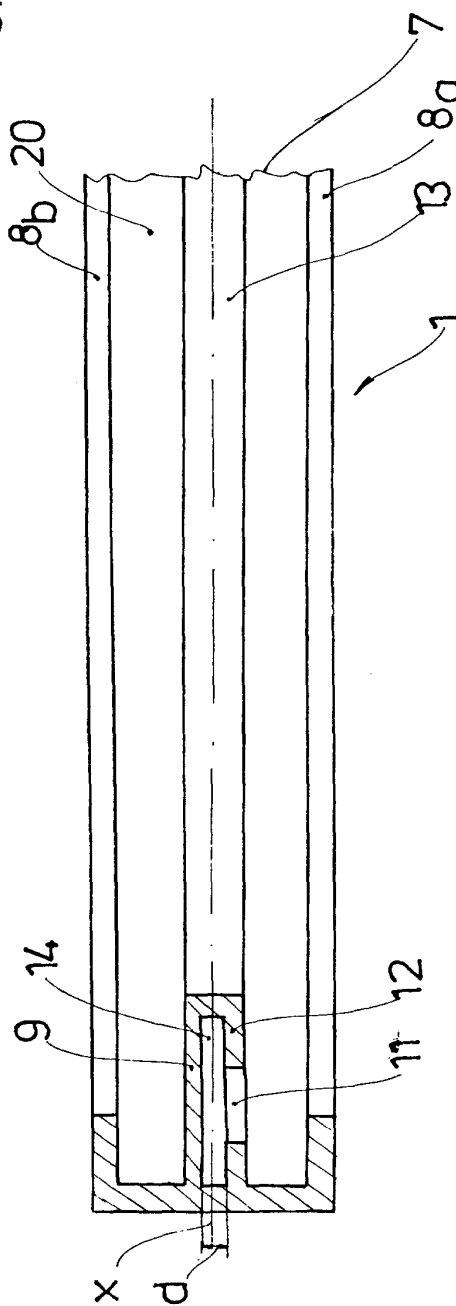

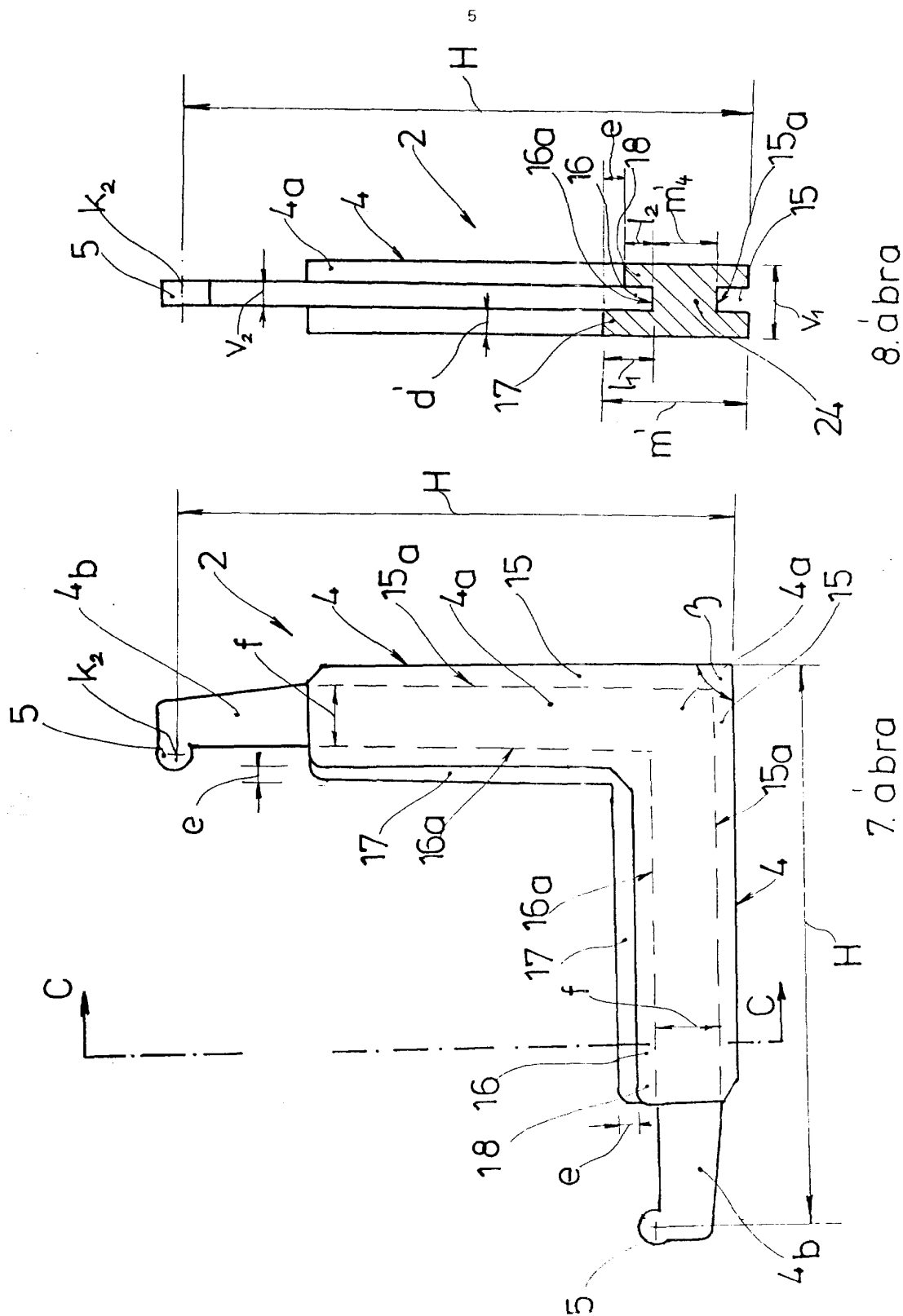
4. abra

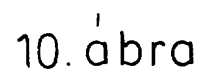

5. abra

6. abra

9. abra